

בבית המשפט העליון

רע"ב 1495/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: חיים כהן ויצמן

נגד

המשיב: שירות בתי הסוהר (הממונה על עבודות השירות)

בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים מיום 19.2.2019 בעת"א 29098-01-19 שניתן על ידי כבוד השופטת מ' ברנט

בשם המבקש: עו"ד רחמים דיין

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (השופטת מ' ברנט) בעת"א 29098-01-19 מיום 19.2.2019, בגדרו נדחתה עתירת המבקש נגד ההחלטה המורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות שהוטל עליו לבצע.

2. בתמצית, המבקש נדון לששה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות לאחר שהורשע בעבירות של נהיגה ללא רישיון, נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון רכב. משלא התייצב המבקש במקום העבודה, נערכה עמו שיחת טלפון לשם בירור סיבת העדרותו. ביום 14.12.2017 התקיימה שיחת בירור ראשונה עם המבקש, שבעקבותיה התייצב לעבודה. בחלוף כעשרה ימים, התקיימה שיחת בירור נוספת עם המבקש בעקבות אי-הקפדה על הכללים במקום עבודתו. בשיחה זו, טען המבקש כי אינו יכול להגיע למקום העבודה שאליו שובץ. הוסבר לו כי אם לא יפעל בהתאם לכללים הוא יזומן לשימוע. ביום 10.1.2018 לא התייצב המבקש במקום עבודתו וטען, כי נפגע ברגלו. משכך, זומן למשרד המפקח המחוזי על עבודות השירות (להלן: המפקח) לצורך בדיקה רפואית, ונתבקש להביא עמו אישורים רפואיים. המבקש לא התייצב לוועדה הרפואית

(להלן: הוועדה). חרף ניסיונות המפקח לזימון המבקש, בחר האחרון שלא להתייצב לוועדה שזומן אליה פעם אחר פעם. בתחילה טען, כי אי-התייצבותו נובעת מהקושי לדרוך על רגלו, בהמשך נימק את התנהלותו-זו בכך שהוא נמצא בסדרת טיפולים.

3. ביום 20.6.2018 התייצב המבקש לפני הוועדה הרפואית אשר קבעה, כי אין מניעה שיחזור לעבודה, בכפוף להקלות מסוימות. עוד קבעה הוועדה, כי ימי היעדרותו של המבקש לא יבואו במניין ימי עבודת השירות. המבקש הודיע שאינו מתכוון להתייצב למקום עבודתו. ביום 11.7.2018 טען המבקש בשיחת בירור שנערכה עמו, כי ימי היעדרותו מוכרים לו כתאונת עבודה ובכך מסתיימת למעשה תקופת ריצוי עונשו.

4. ביום 28.8.2018 הודיע מפקד המחוז בשירות בתי הסוהר על הפסקת עבודת השירות שהוטל על המבקש לבצע, והורה לו לשאת את יתרת עונשו מאחורי סורג ובריח. ביום 13.1.2019 הגיש המבקש עתירת אסיר לבית המשפט המחוזי, במסגרתה עתר כי יוכרו ימי היעדרותו כתאונת עבודה ויבואו במניין ימי עבודת השירות שהוטלו עליו. הצדדים הגיעו להסכמה שלפיה ישלח המבקש לוועדה רפואית נוספת נוכח מצבו. לאחר בדיקת הוועדה, נקבע שהמבקש כשיר לבצע עבודת שירות, בכפוף להקלות מסוימות.

5. ביום 19.2.2019 דחה בית המשפט המחוזי את עתירת המבקש. נקבע כי סעיף 7 לתקנות העונשין (נשיאת מאסר בעבודות שירות), התשע"ב-2011 (להלן: תקנות העונשין), מתווה שני תנאים מצטברים לצורך ניכוי ימי היעדרותו של עובד שירות בגין תאונת עבודה שאירעה במקום עבודת השירות ממניין ימי המאסר. בית המשפט המחוזי קבע, כי אותם שני תנאים אינם מתקיימים בעניינו של המבקש: "משבחר העותר [המבקש – נ"ס] ליטול חירות לעצמו ולא להתייצב לוועדות הרפואיות פעם אחר פעם, הרי שאף לא אחת מן החלופות התקיימה. נהפוך הוא, משהתייצב העותר [המבקש – נ"ס] לבסוף לוועדה הרפואית בחודש יוני, נקבע כי הוא כשיר לבצע עבודות שירות במגבלות המתוארות מעלה [...] כידוע עבודות שירות הינן פריבילגיה הניתנת למי שניתן ליתן בו אמון כי יבצע את עבודות השירות כסדרן. העותר [המבקש – נ"ס] לא עשה כן".

מכאן הבקשה שלפני, עמה הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עד להחלטה אחרת.

6. המבקש טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בניתוח ויישום הוראות הדין בנדון דידן. לשיטתו, התנאים הקבועים בסעיף 7 לתקנות העונשין מתקיימים בעניינו: המבקש הודיע מיד לגורמי שירות בתי הסוהר על מצבו הרפואי והעביר אליהם את המסמכים

הרפואיים אודותיו; כמו כן, המציא אישור רפואי המעיד כי ניידותו נפגעה ואין ביכולתו להגיע למקום עבודת השירות.

7. לאחר שעיינתי בבקשה ובנימוקיה ובחנתי את פסק הדין של בית המשפט המחוזי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הלכה פסוקה היא, כי רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בעתירת אסיר אינה ניתנת כדבר שבשגרה. רשות זו תינתן רק במקום בו מתעוררת סוגיה משפטית בעלת חשיבות כללית החורגת מנסיבותיו הפרטניות של האסיר הספציפי (ראו: רע"ב 8274/15 בינאושילי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 והאסמכתאות שם (21.3.2016)). הבקשה שלפני מסבה עצמה על התנהלות המבקש בכל הנוגע לריצוי עבודות השירות. המחלוקת הניצבת במוקד הבקשה היא עובדתית. בית המשפט המחוזי נתן דעתו עליה, הכריע בה ונימק את קביעותיו לגביה. המבקש לא הצליח אפוא להצביע על סוגיה עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור, גם לא על-פי הגישה המקלה בפסיקה (ראו: 1684/13 אבו עראר נ' מדינת ישראל – שירות בתי הסוהר, פסקה טז (21.5.2013)).

8. המבקש לא השכיל לנצל את הזכות שניתנה לו ולא הפנים את חובותיו; הוא נעדר באופן חוזר ונשנה ממקום עבודתו חרף ההתראות, האזהרות וההזדמנויות. המבקש בחר שלא להתייצב פעם אחר פעם לוועדות הרפואיות שזומן אליהן. בנסיבות אלו, דומה כי ההחלטה על הפסקת עבודות השירות הייתה מפלט אחרון, ואין הצדקה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי.

9. אשר על כן, הבקשה נדחית, וממילא מתייתר הצורך להכריע בבקשה לעיכוב ביצוע, והיא נמחקת בזאת.

ניתנה היום, כ"ג באדר א' התשע"ט (28.2.2019).

ש ו פ ט